

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/83/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823010279
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kurák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5823010279.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Kuráka a sudcov JUDr. Marcely Malatkej a JUDr. Štefana Tomáša, na verejnom zasadnutí konanom 5. júna 2024 prejednal odvolanie podané obžalovanou A. B., nar. XX.X.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 20T/19/2023 zo dňa 5.9.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovanej A. B. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 20T/19/2023 zo dňa 5.9.2023 bola obžalovaná A. B. uznaná vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 04.03.2023 v čase o 19.20 hod. viedla pod vplyvom alkoholu osobné motorové vozidlo značky Peugeot 206+, evidenčné číslo C. XXX D., po ceste č. I/59 v C., v smere od E. A. F. G. k H. nemocnici s poliklinikou v C., pri ktorej bola na parkovisku predpísaným spôsobom zastavená a kontrolovaná hliadkou Obvodného oddelenia PZ Trstená, počas kontroly sa podrobila dychovej skúške na zistenie alkoholu prístrojom AlcoQuant 6020 plus č. A409711, kde dňa 04.03.2023 v čase o 19.25 hod. jej bola nameraná hodnota 0,81 mg/l alkoholu v dychu a dňa 04.03.2023 v čase o 19.44 hod. jej bola opakovanou dychovou skúškou nameraná hodnota 0,80 mg/l alkoholu v dychu.

Za to jej súd podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. písm. l) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovanej súd výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil a súčasne podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu na 18 (osemnásť) mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 7, § 36 písm. l), § 38 ods. 3 Tr. zák. súd obžalovanej uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 5 (päť) rokov a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zák. súd obžalovanej uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože bol napadnutý odvolaním obžalovanej. Odvolanie odôvodnila prostredníctvom svojho obhajcu I. J. K. (č.l. 170-171 spisu), a to podaním zo dňa 19. októbra 2023, ako aj zo dňa 23.10.2023 (č.l. 175 spisu). Obžalovaná podstatou podaného odvolania namietala zákonnosť výroku napadnutého rozsudku okresného súdu, ktorým jej bol uložený trest zákazu činnosti viesť akéhokoľvek motorové vozidlá, ako aj výroku prostredníctvom ktorého jej bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. V tejto súvislosti opísala svoje osobné pomery s tým, že na výkon svojej práce potrebuje vodičské oprávnenie a jeho strata by znamenala skončenie

pracovného pomeru. Poukázala preto na znenie ustanovenia § 34 ods. 1 Tr. zák. a podrobne opísala skutkové okolnosti prípadu súdeného trestného činu. Okresný súd sa pri ukladaní trestu zákazu činnosti nedostatočným spôsobom vysporiadal s neaplikovaním ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. V ďalšej časti vyslovila názor, že v prípade trestného stíhania boli splnené podmienky, v zmysle ktorých mohol byť uvedený trest mimoriadne znížený. Takýto postup by odôvodňovala najmä tá skutočnosť, že aktuálne zabezpečuje osobnú starostlivosť o svoju maloletú dcéru, ktorá zo zdravotných dôvodov navštevuje odborný zdravotný personál. Komplikácie jej spôsobujú aj pravidelné cesty hromadnou dopravou do miesta výkonu svojho povolania. Zároveň sa nestotožnila s výrokom napadnutého rozsudku o uložení ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou. Aj pri tomto rozhodnutí sa súd prvého stupňa nedostatočným spôsobom vysporiadal s potrebou odbornej pomoci v tomto smere, pričom vyslovila názor, podľa ktorého výkon ochranného liečenia nie je potrebný. Navrhla preto, aby krajský súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil v napadnutých výrokoch v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. a sám rozhodol rozsudkom tak, že jej uloží primeraný miernejší trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu a neuloží jej ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Na verejnom zasadnutí konanom na krajskom súde prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že rozhodnutie okresného súdu považuje v celom rozsahu za zákonné a spravodlivé a navrhol preto odvolanie obžalovanej zamietnuť ako nedôvodné v zmysle ustanovenia § 319 Tr. por.

Obhajca obžalovanej uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava písomných dôvodov podaného odvolania. Poukázal najmä na osobné pomery obžalovanej, ktorá sa stará o svoju dcéru so zhoršeným zdravotným stavom. Navrhol preto rozhodnúť v zmysle záverov písomne podaného odvolania.

Obžalovaná uviedla, že sa v celom rozsahu pridrižiava konečného návrhu svojho obhajcu a poukázala na písomné dôvody podaného odvolania. V súčasnosti nepožíva alkoholické nápoje, ani sa nepodrobuje inej protialkoholickému liečbe. Zároveň zvýraznila, že nie je pacientkou žiadneho odborného lekára, a to v súvislosti s protialkoholickým liečením. Navrhla preto, aby jej boli uložené miernejšie tresty, a to bez uloženia zákazu činnosti viesť motorové vozidlá s tým, aby jej nebolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovanej bolo podané oprávnenou osobou a včas v lehote stanovenej v § 309 Tr. por. V zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovanej nie je dôvodné. Krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o uložení treste zákazu činnosti, ako aj vo výroku o uložení ochranného opatrenia.

Pokiaľ sa týka dôkaznej situácie, je potrebné zo strany krajského súdu uviesť, že obžalovaná na hlavnom pojednávaní urobila vyhlásenie o svojej vine, ktoré okresný súd uznesením podľa § 257 Tr. por. prijal. Z uvedeného dôvodu sa dokazovanie na súde prvého stupňa vykonalo len v súvislosti s uloženými trestami a ochranným opatrením.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob

spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 61 ods. 1 Tr. zák. trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania, alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel' dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

Podľa § 61 ods. 3 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. por., ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 alebo 5 Tr. zák., ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

Podľa § 61 ods. 7 Tr. zák. na ukladanie trestu zákazu činnosti podľa odsekov 3 až 5 nemá vplyv zahladenie odsúdenia.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V súvislosti s namietanou neprimeranosťou uloženého trestu zákazu činnosti, ako aj sankcie – ochranného opatrenia obžalovanou treba dodať, že záver o primeranosti trestu a inej sankcie je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatel'a môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade, ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie – bezprávie voči

neprimerane potrestanému páchatelovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Krajský súd v zmysle vyššie uvedených skutočností dospel k jednoznačnému záveru, že uložený trest zákazu činnosti obžalovanej je zákonný, spravodlivý a zohľadňujúci všetky okolnosti uvedené v ustanovení § 34 Tr. zák., ako aj ustanovenia § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. V prvom rade krajský súd zistil, že obžalovanej bola v zmysle ustanovenia § 36 písm. l) Tr. zák. pri ukladaní trestu zákonným spôsobom priznaná jedna poľahčujúca okolnosť, v zmysle ktorej sa k trestnému činu priznala. Krajský súd ďalej z pripojeného spisu Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/34/2020 zistil, že obžalovaná bola v minulosti rozsudkom z 8.12.2020 (právoplatným toho istého dňa) uznaná vinnou z trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c) Tr. zák. Za to jej súd podľa § 289 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák. za použitia § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil peňažný trest vo výmere 350,- eur. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. jej súd pre prípad úmyselného zmarenia výkonu trestu uložil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 14 dní nepodmienečne. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. jej súd uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu po dobu 18 mesiacov.

K uvedenému odsúdeniu (sp.zn. 4T/34/2020) je potrebné doplniť, že obžalovaná aj v tomto prípade v inkriminovanom čase viedla motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu (0,62 mg/l – 1,38 promile) a spôsobila dopravnú nehodu. Krajský súd mal preto preukázané, že predchádzajúca mierna sankcia v podobe uloženého peňažného trestu, resp. uloženého trestu zákazu činnosti nemala na osobu obžalovanej dostatočný prevýchovný účinok. Obžalovaná opakovane po požití alkoholu v rozhodnom čase viedla motorové vozidlo a takýmto spôsobom okrem vlastnej osoby ohrozovala aj iných účastníkov cestnej premávky. Motív konania obžalovanej je v prípade aktuálne súdenej trestnej činnosti irelevantný a tento nemôže mať vplyv na záver, v zmysle ktorého je osoba obžalovanej vyhodnotená súdom ako mimoriadne nedisciplinovaná vodička. Zo správania obžalovanej, resp. jej závislosti na alkohole vyplýva jednoznačný záver, že táto ignoruje rozhodnutia súdov a tieto nemajú dostatočný vplyv na jej konanie. Okresný súd za daného právneho stavu nemal inú možnosť pri ukladaní trestu zákazu činnosti ako tú, ktorá je uvedená v ustanovení § 61 ods. 3 Tr. zák., teda obžalovanej uložiť trest v hornej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Opísané osobné pomery obžalovanej v podanom odvolaní boli tejto známe aj v čase, kedy po požití alkoholických nápojov viedla motorové vozidlo. Tieto pomery jej napriek tomu nezabránili v páchaní ďalšieho trestného činu, o čom svedčí jej vyhlásenie o vine v zmysle ustanovenia § 257 Tr. por. Je preto zrejmé, že obžalovaná po požití alkoholu ignoruje aj osobné potreby svojej dcéry vyplývajúce z jej zdravotného stavu. Pre uvedené preto tieto nemohli byť spôsobilé zvrátiť rozhodnutie súdu uložiť obžalovanej zákonný a spravodlivý trest zákazu činnosti. Aplikácia ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu zákazu činnosti neprichádzala do úvahy, nakoľko je v konkrétnom prípade trestného stíhania vylúčené, aby súd na jednej strane konštatoval nutnosť uloženia trestu zákazu činnosti v hornej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby a zároveň uviedol, že sú tu dôvody na jeho mimoriadne zníženie podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. s prihliadnutím na okolnosti prípadu alebo osobné pomery obžalovanej.

Pokiaľ sa týka ochranného opatrenia vo forme uloženia ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou, krajský súd konštatuje, že tento výrok v rozsudku v celom rozsahu zodpovedá záverom vykonaného znaleckého dokazovania (znalecký posudok č. 129/2023). Znalčka z odboru zdravotníctva u obžalovanej jednoznačne konštatovala syndróm závislosti od alkoholu v druhom až treťom štádiu. Rovnaký diagnostický záver uviedla aj lekárka psychiatrickej ambulancie v Dolnom Kubíne, a to v roku 2022. Ochranné liečenie ambulantnou formou navrhla obžalovanej uložiť znalčka a jej záver bol pre rozhodnutie okresného súdu v tomto smere podstatný a relevantný. Napriek vyjadreniam obžalovanej, v zmysle ktorých nepotrebuje odbornú pomoc, aj krajský súd dospel vzhľadom na jej predchádzajúci život a správanie k záveru o nutnosti podrobiť sa ustanovenej liečbe.

Na základe týchto dôvodov preto krajský súd odvolanie obžalovanej zamietol ako nedôvodné postupom podľa § 319 Tr. por.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.